

het poelaertplein

Tweemaandelijks informatieblad • Gerechtiglijk jaar 2017-2018
24ste Jaargang • Nr 3 januari - februari 2018
P 701328 • Afgiftekantoor: Charleroi X

**VLAAMS
PLEITGENOOTSCHAP**
bij de balie te Brussel

VOORWOORD
TUSSEN DROOM EN DAAD

IN BEELD
ONS MAJESTUEUZE JUSTITIEPALEIS

DOSSIER
HET NIEUWE INSOLVENTIE-
RECHT

AGENDA
PERMANENTE VORMING

JABKES
VAN VIJFTIEN NAAR VIJF
PRO DEO-AANSTELLINGEN

**3/
2017-
2018**

VPG Studiedag:

Nieuw wetboek vennootschapsrecht

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:

Tim Treunen,
info@vlaamspleitgenootschap.be
vzw Vlaams Pleitgenootschap
bij de balie te Brussel
Poelaertplein 1 - 1000 Brussel
KBO nr. 0408.508.372

Realisatie:

All About Content,
www.aacontent.be

Werken mee aan dit nummer:

Clément Claesens, Kasia Fransen,
Cecile Kenis, Rubben Lindemans,
Tim Treunen, Alizée Pauwels,
Leo Van den hole, Karin Vanhoof

Fotografie:

Klaas De Buysser, Bart Dewaele,
Cecile Kenis, Axel Ruhomaully voor
Meta-Morphosis

Redactie afgesloten op 14.02.2018

Publiciteitsregie:

All About Content,
www.aacontent.be

Ereleden 2017-2018

Bertrand Asscherickx, Bruno Blanpain,
Harry Cailliau, Peter Callens,
André De Becker, Theo De Beir,
Joan Dubaere, Jean-Pierre Fierens,
Geert Glas, August Gooris, Frank Judo,
Keuleneer Fernand, Dirk Lambrecht,
Luc Panis, Laura Parret, Sloomans Jozef,
Marc Smout, Paul Struyven, Alex Tallon,
Steven Tanghe, Theeuwes Bertold,
Karel Van Alsenoy, Hugo Vandenberghe,
Frank Van der Schueren, Hugo Van Eecke,
Hans Van Ham, Tim Vermeir

Datum

Vrijdag 18 mei 2018

Locatie

ING Auditorium, Marnixlaan 24, 1000 Brussel

Tijdstip

9u30 – 17u00

Sprekers

Diederik BRULOOT
Alain FRANÇOIS
Kristof MARESCEAU
Christophe PIETTE
Philippe ERNST
Robbie TAS

Catering

Koffiepaauze in voor- en namiddag
Lunch voorzien tijdens de middag

Punten Permanente Vorming

6 punten PV werden aangevraagd

Partners

ING
Wolters Kluwer

Extra's

deelnemers krijgen een ingebonden boek uitgegeven door Wolters Kluwer,
met de bijdragen van de sprekers

Via www.vlaamspleitgenootschap.be verneemt u hoe u kan inschrijven

Tussen droom en daad

Tim Treunen

Waarde confraters,

Wetsinflatie. Het is een term die Mark Eyskens al naar voren bracht op het einde van de 20^e eeuw (zonder er de uitvinder van te zijn). Niet toevallig gebruikte hij de term op een moment dat zijn partij van de troon werd gestoten door Guy Verhofstadt. 'Da joenk' ging proberen de groeiende overdaad aan wetten (in de materiële zin van het woord uiteraard) aan banden te leggen en Eyskens had zijn twijfels bij deze nobele betrachting.

Hij had gelijk. De (paars)groene regeringen slaagden er absoluut niet in om de hoeveelheid wetgeving te beperken, wel integendeel. Duizenden nieuwe bladzijden vulden elk jaar het Belgisch Staatsblad. Gelukkig hoeven hier geen bomen en masse meer voor te sneuvelen. In 2003, het einde van paarsgroen, besliste de 'Keizer van Oostende' om enkel nog de digitale weg te bewandelen. Dit werd voorgesteld als een besparingsoperatie; 1,7 miljoen moest

het jaarlijks opbrengen. Slechts cosmetica op een totale begroting van zowat 80 miljard, maar goed. Alle beetjes helpen.

De enorme toename aan wetten is in ieder geval niet gestuit. Het zijn de partijgenoten van de zoon van Gaston die de laatste twee à drie jaar naarstig meewerken aan een nieuw record aan goedgevulde digitale bladzijden van het Belgisch Staatsblad. En deze keer zijn het zeker niet alleen benoemingen of pagina's vol technische bijlages die het aantal megabytes fors doen aandikken. Ditmaal moet alles in een gloednieuw jasje gegoten worden. Van de burgerlijk-procedurele potpourri's van de beginjaren van de Zweedse coalitie over het strafprocesrecht en de arbeidsduurwetgeving tot het verbintenissenrecht, het vennootschapsrecht en het strafrecht.

Over de kwaliteit van deze wetgeving die met rasse schreden door het parlement wordt gejaagd, spreek ik mij niet uit. Dat doet de Raad van State op gezette tijden wel in mijn plaats. Met de vernietiging van het mini-onderzoek, de assisenrechtpraak en de vreemdeling-huiszoeking (sorry, 'woonstcontrole') als voorlopige hoogtepunten.

Ik wil mij wel uitspreken over de kwaliteit van de rechtsbedeling. Er was namelijk een tijd dat ik, zelfs als specialist, over alles een beetje kon meespreken. Nu ben ik daar niet meer zo zeker van. Ik vraag me oprecht af welke raadslieden wel nog

zonder problemen alles kunnen volgen. Of welke rechters. Om over de rechtzoekenden nog maar te zwijgen. Wat mij betreft ontwaardt de huidige hyperinflatie aan wetgeving langzaam maar zeker een eerlijke en democratische rechtsgang. Als niemand nog weet hoe de vork echt in de steel zit, zijn er alleen maar verliezers en zullen er stemmen opgaan om het probleem van "scheefgetrokken" rechtspraak opnieuw recht te trekken. Wat de deur voor alwetende en "onafhankelijke" robotrechtbanken of verdere blinde automatisering dan weer wagenwijd opent.

Tussen droom en daad staan immers onder meer wetten in de weg, leerde ik op de middenschool al. Het is te hopen dat deze buffer niet té groot wordt. Een iets bedachtzamer gebruik van de invoering van nieuwe wetgeving kan wat mij betreft dan ook geen kwaad.

Indien deze stortvloed aan nieuwe wetgeving nu nog gepaard ging met een evenredige instroom aan middelen om al die nieuwe hapjes te verwerken, zou het nog enigszins verteerbaar zijn. Dat lijkt echter allerminst het geval. Alleen al bepaalde ruimtes binnen het justitiepaleis zijn daar een stille, maar lijdende getuige van. Een spijtige zaak voor een dergelijk majestueus bouwwerk.

Tim Treunen
Voorzitter 2017-2018

Het grootste gerechtsgebouw ter wereld

Ter herdenking van de geboorte van architect Joseph Poelaert (200 jaar geleden) en de eerstesteenlegging van diens monumentale justitiepaleis (150 jaar geleden) organiseert de Brusselse VZW Meta-Morphosis een groot project dat focust op de architect en het gebouw.

Een nieuwe kijk op het Brusselse gerechtsgebouw

De Brusselse VZW Meta-Morphosis, die zich toelegt op de studie van ons architecturaal erfgoed, lanceert een ambitieus multi-mediaproject met de steun van de Stad Brussel, de Regie der Gebouwen, de Stichting Poelaert en in samenwerking met de regering

van Peru. Hierbij zal Meta-Morphosis de schijnwerpers richten op ons Brusselse justitiepaleis. In het kader van dit project wordt begin 2019 een kunstboek uitgegeven en een rondreizende tentoonstelling georganiseerd. Verder plant de VZW onder andere nog een documentaire en een virtuele rondleiding.

De 'staven van justitie'

Het project ging de voorbije maanden reeds van start. Pierre Vanherck, de gekende Belgische ontwerper van wandelstokken, maakte twee 'staven van justitie' met materialen die hij recycleerde uit het oude meubilair van het justitiepaleis. Bij de opening van het nieuwe gerechtelijk jaar overhan-

De staf van justitie – Foto's © 2017 Axel Ruhomally voor Meta-Morphosis

Plechtige zittingszaal van het Hof van Cassatie – Foto © 2017 Axel Ruhomally voor Meta-Morphosis

digde mevrouw Alizée Pauwels, die bij Meta-Morphosis verantwoordelijk is voor het project, één van deze 'staven van justitie' aan de Stafhouders van de beide Brusselse Ordes.

Deze 'staf van justitie' is nu te bezichtigen in de zittingszaal van de Raden van de Brusselse Ordes. De tweede 'staf van justitie' zal tijdens een uniek diner per opbod worden verkocht om het project rond het justitiepaleis te financieren.

Iedereen betrokken

Het project wil de waarde, de architecturale schoonheid, maar ook de waanzin van dit enorme justitiepaleis tentoonstellen. Via het architecturaal erfgoed wenst Meta-Morphosis in

Foto © Art DiNo

Het justitiepaleis in Lima (Peru)

Het justitiepaleis van Lima werd tussen 1929 en 1939 gebouwd door de in Polen geboren architect Bruno Paprowsky. Het gebouw in Peru is rechtstreeks geïnspireerd door dat van Brussel. Meer achtergrond en foto's van dit gebouw worden opgenomen in het boek dat de VZW Meta-Morphosis begin 2019 uitbrengt.

discussie te treden met de samenleving in haar geheel en zo het Brusselse patrimonium opnieuw onder de aandacht te brengen.

In het kader van het project zullen culturele gedachtenuitwisselingen en conferenties doorgaan omtrent het begrip 'justitie', met als doel de werking van justitie te bekijken vanuit het oogpunt van alle justitie-actoren. Er zal worden besproken hoe de toekomst van justitie eruit ziet, hoe justitie in België en in het buitenland functioneert, en wat de bevolking eronder verstaat. Ook zal in discussie worden getreden met de magistratuur, de rechtzoekenden, de media, de Brusselse scholen en de sociale verenigingen van de Marollen. De persoonlijke geschiedenis van de mensen die met het gebouw verbonden zijn, zal hierbij de leidraad zijn.

De buitengevel in een nieuw jasje

Het justitiepaleis van Brussel is meer dan enkel de steigers die er reeds 30 jaar omheen staan. Het werd opgericht als symbool van de rechtspraak, die krachtig en onafhankelijk wil zijn, en die een onmisbare macht was in onze jonge Belgische democratie. Ook 150 jaar na de eerstesteenlegging blijft het vandaag nog het grootste justitiepaleis ter wereld.

Meta-Morphosis kwam met de Regie der Gebouwen overeen dat de golfplaten aan de buitengevel van het justitiepaleis op artistieke wijze zullen worden ingekleed. Ook andere activiteiten staan gepland, zoals een fototentoonstelling en een dansvoorstelling. Meta-Morphosis wil een digitale afdruk maken van bepaalde delen van het justitiepaleis in

Over Meta-Morphosis

Meta-Morphosis is een Belgische VZW die ons patrimonium belicht en de herinneringen en de trots van de mensen die ermee verbonden zijn levend houdt. De VZW doet dit door middel van kunst in al haar facetten (schilderkunst, fotografie, muziek, street art, literatuur en gastronomie) en via alle mogelijke dragers (zoals tentoonstellingen, virtuele rondleidingen, documentaires en kunstboeken). Via ons architecturaal erfgoed wil de VZW de mensen bewust maken van maatschappelijke uitdagingen (zoals bv. rechtvaardigheid, racisme en solidariteit). Andere projecten van de VZW zijn opgebouwd rond het historische erfgoed van Cuba, rond de 50-jarige onafhankelijkheid van het eiland Mauritius, en rond de bescherming van het industrieel erfgoed van de ijzer- en staalindustrie van Charleroi. In het kader van hun eerste project, over de gesloten mijn van Hasard in Cheratte (regio Luik) gaf de VZW een boek uit met de titel 'Ceci n'est pas que du patrimoine'.

📍 Meta-Morphosis,
 Barastraat 173-177, 1070 Brussel
www.meta-morphosis.org
 Contact : Alizée Pauwels (alizee@meta-morphosis.org)
 +32 484/27 34 53

samenwerking met GoVR, de Belgische specialist in virtuele rondleidingen. Het doel van al deze activiteiten is ervoor te zorgen dat de Brusselaars opnieuw in contact worden gebracht met het gebouw.

De website

De VZW wil de pracht van het justitiepaleis en de trots van de mensen die ermee verbonden zijn benadruk-

ken. Hou de website zeker in het oog, waar u meer kan lezen over het project en al enkele van de prachtige foto's kan bekijken. Meta-Morphosis wil de herinneringen aan de afgelopen 150 jaar justitiepaleis verzamelen en deze binnenkort op de website delen. U kan zich nu reeds inschrijven op de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van alle activiteiten en feestelijkheden.

Enkele indrukwekkende cijfers

Het Justitiepaleis is een van de opmerkelijkste monumenten uit het 19de-eeuwse Europa. De lengte en de dwars-as van het gebouw meten respectievelijk 160 en 150 meter. De totale oppervlakte bedraagt ongeveer 81.000 vierkante meter, de acht binnenpleinen inbegrepen. Uit de imposante vierhoek rijst de massieve koepel (24.000 ton) met een lengte van 142 meter hoog. De indrukwekkende wandelzaal is zo'n 3.600 vierkante meter - inclusief de galerij van de eerste verdieping - en is 90 meter lang en 40 meter breed. Een windroos met zestien stralen geeft het centrum van de ruimte aan.

▲ Binnenkant van de koepel

▼ Foto's © 2017 Axel Ruhomaully voor Meta-Morphosis

Rubben LINDEMANS

Nieuw insolventierecht in vogelvlucht

Een eerste kennismaking met Boek XX

Het insolventierecht staat aan de vooravond van een hervorming die zal worden belichaamd door toevoeging van een nieuw Boek XX aan het Wetboek Economisch Recht. De regelgeving is opgenomen in de Wet van 11 augustus 2017, die in principe in werking zal treden op 1 mei 2018. Insolventieprocedures geopend vanaf die datum zullen aan de nieuwe regels onderworpen zijn. De reeds lopende insolventieprocedures blijven onderworpen aan de huidige regelgeving. De bedoelde insolventieprocedures betreffen het faillissement, de gerechtelijke reorganisatie en de overige bepalingen uit de WCO in verband met ondernemingen in moeilijkheden. De collectieve schuldenregeling maakt daarentegen geen deel uit van

Boek XX. In deze bijdrage lichten we in vogelvlucht de voornaamste wijzigingen op bondige wijze toe. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de wet van 11 augustus 2017 ook diverse wijzigingen doorvoert aan aanverwante wetgeving. Dit wordt niet nader besproken in deze bijdrage.

Uniformering en digitalisering van het insolventierecht

Boek XX is in eerste instantie een codificatie van de huidige Faillissementswet en de Wet Continuïteit Ondernemingen. De structuur uit de Faill.W. en WCO werd dus in grote mate behouden, zodat de insolventiepraktijkbeoefenaar snel zijn weg zal vinden doorheen de nieuwe regels.

Uiteraard heeft de wetgever tegelijkertijd ook niet nagelaten om de bestaande regelgeving op diverse punten te wijzigen en te uniformeren.

De uniformering betreft vooreerst het wegwerken van de bestaande tweespalt tussen het toepassingsgebied van de Faillissementswet (geënt op het achterhaalde handelaarsbegrip) en de WCO (geënt op een afgeslankt ondernemingsbegrip). In de plaats komt een volwaardig en ruim gedefinieerd ondernemingsbegrip dat in drie luiken uiteenvalt (art. XX.1 WER). Vooreerst zal elke natuurlijke persoon die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefent een onderneming uitmaken in de zin van Boek XX. Vreemd ge-

noeg heeft men het toepassingsgebied van de collectieve schuldenregeling (*“elke natuurlijke persoon, die geen koopman is in de zin van art. 1 W.Kh.”*) niet parallel aangepast waardoor er een overlap tussen beide procedures bestaat. Ten tweede wordt ook iedere rechtspersoon met uitzondering van de publiekrechtelijke rechtspersonen als een onderneming beschouwd. Dit betreft voornamelijk een uitbreiding naar de burgerlijke vennootschappen en de VZW's. Het derde luik betreft tot slot iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid, voor zover die organisatie geen uitkeringsoogmerk heeft en ook in feite geen uitkeringen verricht aan haar leden of beleidmakers. Dit omvat voornamelijk

de maatschap en aanverwante contractuele samenwerkingsvormen waarbinnen een activiteit wordt uitgeoefend. Zoals algemeen bekend bevat de ruime definitie evenmin nog een uitsluiting ten aanzien van vrije beroepers (ongeacht of de activiteit wordt uitgeoefend in het kader van een vennootschap). Niettemin zijn er, gelet op de bijzondere aard van de activiteiten van een vrije beroeper, bijzondere bepalingen uitgewerkt ten aanzien van vrije beroepers waarvan diverse zaken nog nader dienen te worden uitgewerkt bij KB. Ook ten aanzien van andere bijzondere groepen (bv. de VZW's, de financiële instellingen, etc.) voorziet Boek XX in afwijkende of uitsluitende regels.

Naast de uniformering is ook de verdere digitalisering van de insolventieprocedures één van de drijfveren achter de hervorming. Zo zal RegSol amper één jaar na haar eerste verjaardag eveneens worden gebruikt als digitaal register voor de procedures van gerechtelijke reorganisatie en voor andere maatregelen in verband met ondernemingen in moeilijkheden.

Maatregelen met betrekking tot ondernemingen in moeilijkheden

Boek XX herneemt vervolgens de bepalingen uit de WCO in verband met de gegevensverzameling en de kamers voor handelonderzoek, die voortaan door het leven zullen gaan

als de kamers voor ondernemingen in moeilijkheden. Twee zaken dienen in dit opzicht te worden benadrukt. Uit het verruimde toepassingsgebied van Boek XX, volgt vooreerst dat een ruimere groep van ondernemingen aan het toezicht van de kamers voor ondernemingen in moeilijkheden zal worden onderworpen. Ten tweede wordt ook de slagkracht van de kamers voor ondernemingen in moeilijkheden vergroot door uitbreiding van de beslissingen die kunnen worden genomen nadat een onderzoek is gevoerd (art. XX.29 WER). Laatstgenoemde wijziging dient samen te worden gelezen met de recente wijziging van artikel 182 §2 W.Venn. op grond waarvan de rechtbank sneller en eenvoudiger kan overgaan tot het uitspreken van de gerechtelijke ontbinding van een vennootschap, na doorverwijzing door de kamers voor ondernemingen in moeilijkheden.

Vervolgens worden onder Titel III de diverse voorlopige maatregelen weergegeven die kunnen worden genomen ten aanzien van een onderneming in moeilijkheden, zoals de aanstelling van een gerechtsmandataris bij kennelijk grove tekortkomingen van de schuldenaar (art. XX.30 WER), de aanstelling van een voorlopige bewindvoerder voor de duur van de opschorting bij kennelijk grove fout begaan door de schuldenaar (art. XX.31 WER) en de ontneming van het beheer (art. XX.32 WER, huidig art. 8 Faill.W.). Titel IV herneemt vervolgens uit de WCO de regels in verband met de ondernemingsbemiddelaar en het (buitengerechtelijk) minnelijk akkoord. Deze bepalingen zijn op diverse punten verder uitgewerkt en verfijnd tenein-

de deze maatregelen attractiever te maken. Zo kunnen bijvoorbeeld de partijen bij het minnelijk akkoord de rechtbank verzoeken dit akkoord te homologeren en in voorkomend geval, een uitvoerbaar karakter te verlenen aan de erin vervatte schuldvorderingen. Voor schuldeisers kan dit dus een snelle en efficiënte weg zijn om een uitvoerbare titel te verkrijgen.

De gerechtelijke reorganisatie

Onder Titel V wordt de procedure van gerechtelijke reorganisatie besproken. De grote lijnen (drie scenario's, open portaal, *debtor in possession*, etc.) worden behouden. De wijzigingen die zijn doorgevoerd betreffen dan ook voornamelijk punctuele aanpassingen teneinde tegemoet te komen aan bepaalde in de praktijk gerezen problemen.

goederen meer op gedwongen wijze kunnen worden ten gelde gemaakt. Deze vorm van eigenrichting werd in sommige gevallen misbruikt door ondernemingen die te elfder ure alsnog een verzoekschrift neerlegden of die repetitief kennelijk niet-ontvankelijke verzoekschriften neerlegden. Om die reden zal voortaan in beginsel (i) geen schorsende werking meer uitgaan van een neergelegd verzoekschrift, indien de schuldenaar minder dan zes maanden tevoren reeds een verzoekschrift tot het openen van een procedure van gerechtelijke reorganisatie heeft neergelegd (art. XX.45 WER) en (ii) een vergevorderde gedwongen verkoop lastens de onderneming toch doorgang kunnen vinden (art. XX.44 WER). Een andere wijziging betreft de uitdrukkelijke toevoeging in artikel XX.51 WER dat de (eigenlijke)

***De schuldenaar wiens onderneming is overgedragen, kan een kwijtschelding bekomen van zijn privé schulden, zonder dat tegelijkertijd zijn privé goederen zijn geliquideerd.
Dit lijkt niet de bedoeling te zijn geweest.***

Eén van die problemen betreft het feit dat een procedure van gerechtelijke reorganisatie door minder fortuinlijke ondernemingen wel eens wordt afgeleid van haar eigenlijke doel, met name het opnieuw op de rails krijgen van een onderneming met nog enig reëel continuïteitsperspectief. Immers, zoals bekend, heeft de loutere neerlegging van een WCO-verzoekschrift reeds een (mini) opschortende werking tot gevolg, in die zin dat geen faillissement of gerechtelijke ontbinding meer kan worden uitgesproken of dat geen

opschorting niet verhindert dat een schuldeiser nog steeds een wettelijke of conventionele zekerheid kan vestigen. Een (betreurenswaardige) nieuwigheid betreft het feit dat artikel XX.58 WER (huidig artikel 37 WCO) bepaalt dat de hoofdsom van fiscale of sociale bijdragen die betrekking heeft op de periode van de opschorting, eveneens als boedelschuld dient te worden beschouwd in een navolgende vereffening, faillissement, of verdeling ingevolge een overdracht onder gerechtelijk gezag. Dit werd in laatste instantie alsnog opgenomen in

het wetsontwerp, als gevolg van een politiek compromis dat echter haaks staat op het meerderheidsstandpunt in de rechtspraak en rechtsleer:

Ook de regelgeving met betrekking tot het collectief akkoord werd op diverse punten verder bijgeschaafd. Zo werd het minimum percentage voor de terugbetaling van de schuldvorderingen in de opschorting conform het plan opgetrokken van 15 naar 20 percent. Een andere praktische wijziging betreft de toevoeging dat een advocaat kan stemmen namens zijn cliënt-schuldeiser, zonder dat hij over een bijzondere volmacht van zijn cliënt dient te beschikken. Indien een schuldeiser een volmacht tot stemmen geeft aan een niet-advocaat, dient de volmacht minstens twee werkdagen voor de stemmingszitting in RegSol te zijn neergelegd. Een iets meer verscholen wijziging zit vervat in Boek I, hoofdstuk 14 dat de definitie eigen aan Boek XX bevat. De definitie van de "buitengewone schuldvorderingen in de opschorting" omvat voortaan immers enkel nog de schuldeisers met een zakelijke zekerheid en de schuldeiser-eigenaars; de schuldeisers met een bijzonder voorrecht vallen uit de boot. Nog belangrijker is het feit dat voortaan ook rekening wordt gehouden met de reële waarde van de onderliggende zekerheid. Zo zal een schuldvordering van 100 gewaarborgd door een hypothecaire inschrijving van 60, voortaan als buitengewone schuldvordering dienen te worden beschouwd voor 60 en als gewone schuldvordering in de opschorting voor 40.

Wat de overdracht onder gerechtelijk gezag betreft, is de meest in het oog

"SPANNENDE LECTUR, CONFRATER?"
 "HELAAS... INSOLVENTIERECHT..."

springende innovatie de bepaling op grond waarvan een niet-intuitu *personae* gesloten overeenkomst kan worden overgedragen aan de overnemer, op een aan de medecontractant van de schuldenaar-overdrager tegenstelbare wijze (art. XX.87 § 3 WER). Een dergelijke bepaling is onbestaande in de WCO, waardoor overeenkomstig het gemeen recht steeds de toestemming van de medecontractant is vereist om een overeenkomst (op volmaakte wijze) over te dragen. Wanneer de medecontractant zijn instemming weigert, kan dit een enorme rem zetten op een succesvolle overdracht. Voortaan is de instemming van de medecontractant niet meer vereist, op voorwaarde dat de kandidaat-over-

nemer eveneens de uitstaande schulden verbonden aan de overeenkomst overneemt. Daarnaast vestigen we er nog de aandacht op dat ten aanzien van de verdeling van de verkoopprijs van een overdracht, artikel XX.91 WER zich beperkt tot (i) de bepaling dat de prijs dient te worden verdeeld door de gerechtsmandataris "met inachtneming van de wettige redenen van voorrang" en (ii) de bepaling dat de gerechtsmandataris in beginsel alle schuldeisers weergegeven op de lijst van schuldeisers dient uit te nodigen om aangifte van schuldvordering te doen in RegSol. Het artikel vermeldt niet meer dat de procedure van evenredige verdeling en rangregeling uit het Gerechtelijk Wetboek dient te worden toegepast.

Hoewel de verwijzing in de WCO naar die procedures uit het Ger.W. werd bekritiseerd omdat dit onvoldoende rekening hield met de eigenheid van een collectieve insolventieprocedure, lijkt het volledig ontbreken van een procedure om de gelden te verdelen en de betwistingen in dit opzicht te beslechten, evenmin de bedoeling te kunnen zijn geweest.

Een dergelijk verzet zal enkel succesvol zijn indien een kennelijk grove fout van de schuldenaar wordt aangetoond, wat een zware bewijslast is. De kwijtschelding heeft zowel betrekking op schulden die verbonden zijn aan de beroepsactiviteit als privé-schulden (bijv. ziekenhuisfactuur, lening aanschaf privé woning, etc.). Men lijkt hier echter over het hoofd te hebben gezien dat,

gegrond verklaart, zal hij verder het voordeel van de opschorting blijven genieten evenals in voorkomend geval de gevolgen van het minnelijk akkoord, het collectief akkoord en de schuldkwijtschelding van de schuldenaar bij een overdracht onder gerechtelijk gezag.

Het faillissement

De grootste wijziging die met betrekking tot het faillissement te noteren valt, betreft het feit dat voortaan alle goederen, bedragen, sommen en uitkeringen die de gefailleerde ontvangt vanaf de faillietverklaring op grond van een oorzaak die dateert van na het faillissement uit het actief van het faillissement worden uitgesloten. Op die manier heeft de wetgever een daadwerkelijke 'fresh start' van de gefailleerde natuurlijke persoon willen verwezenlijken. In lijn hiermee zijn ook de regels van kwijtschelding van de restschulden van de gefailleerde (voorheen: "verschoonbaarheid") herwerkt in art. XX.173 WER. Anders dan onder de Faill.W., zal de gefailleerde natuurlijke persoon voortaan zélf een verzoekschrift tot kwijtschelding dienen neer te leggen, en dit binnen de drie maanden na de bekendmaking van het faillissementsvonnis. Dit betreft een belangrijke vervaltermijn die de aan de gefailleerde adviserende advocaat niet uit het oog mag verliezen. De rechtbank dient vervolgens in de regel de kwijtschelding uit te spreken, zonder nog na te gaan of de gefailleerde ongelukkig en te goeder trouw heeft gehandeld. Elke belanghebbende, met inbegrip van de curator en het openbaar ministerie, beschikt wel over de mogelijkheid om zich tegen de kwijtschelding te verzetten, desgevallend via een derdenverzet dat uiterlijk drie maanden na de publicatie van de beslissing tot kwijtschelding dient

Boek XX opent de weg naar een verder gemoderniseerd insolventierecht, al is de wijziging niet gespaard gebleven van het ontstaan van een aantal nieuwe knelpunten.

Tot slot wijzen we er nog op dat ook de kwijtscheldingsregels aanzienlijk zijn herwerkt. Wat de schuldenaar natuurlijke persoon betreft, is een bijzondere mogelijkheid van kwijtschelding van de restschulden voorzien in art. XX.96 § 1 WER, voor zover de onderneming "in zijn geheel" werd overgedragen. Net zoals op grond van het huidige art. 70 WCO, dient de schuldenaar een verzoekschrift neer te leggen uiterlijk binnen de drie maanden na uitspraak van het vonnis waarbij de machtiging tot overdracht werd verleend. De rechtbank dient in de regel de kwijtschelding toe te staan, zonder dat daarbij nog een materieel toetsingscriterium is vooropgesteld zoals onder art. 70 WCO ("ongelukkig en te goeder trouw"). Elke belanghebbende partij, met inbegrip van de rechtsmandataris en het openbaar ministerie, beschikt over de mogelijkheid om zich tegen de kwijtschelding te verzetten, wat eveneens kan bij wijze van derdenverzet tot drie maanden na de publicatie van het uittreksel van kwijtscheldingsvonnis in het Belgisch Staatsblad.

anders dan bij het faillissement, bij een procedure van gerechtelijke reorganisatie door overdracht, de privé goederen niet het voorwerp zullen hebben uitgemaakt van een verkoop. Met andere woorden, op grond van de huidige libellering van artikel XX.96 § 1 WER bekomt de schuldenaar wél een kwijtschelding van zijn privé schulden, zonder dat tegelijkertijd zijn voor beslag vatbare privé goederen zullen zijn geliquideerd ter aanzuivering van de schulden. Dit lijkt niet de bedoeling te zijn geweest. Daarnaast zal ook de (ex-) partner die mede-gehouden is tot de schulden van de schuldenaar, van rechtswege genieten van de aan de schuldenaar toegestane kwijtschelding, voor zover het schulden betreft die verbonden zijn aan de beroepsactiviteit van de schuldenaar. Tot slot is ook voor de kosteloze persoonlijke zekerheidssteller de mogelijkheid voorzien om een opschorting en kwijtschelding te bekomen t.a.v. de zekerheidshouder. Hij dient daartoe een verzoekschrift neer te leggen en, indien de rechtbank het verzoekschrift

te worden ingesteld. In dat geval dient een kennelijk grove fout te worden aangetoond die heeft bijgedragen tot het faillissement.

Een aantal andere noemenswaardige wijzigingen betreffen onder meer:

- de bepaling dat de door de curator aangegane dadingen enkel nog een machtiging van de rechtbank behoeven voor zover het voorwerp van de dading 50.000 euro te boven gaat (art. XX.151 WER),
- de toevoeging dat de curator over een volwaardig eenzijdig beëindigingsrecht beschikt ten aanzien van lopende overeenkomsten voor zover dit noodzakelijk is voor het beheer van de boedel, doch zonder dat dit afbreuk kan doen aan zakelijke rechten van derden die tegenwerpelijk zijn aan de boedel (art. XX.139 WER),
- de bepaling dat enkel nog de eerst ingeschreven hypothecaire schuldeiser over een met de curator concurrerende bevoegdheid beschikt om de onroerende goederen te verkopen (art. XX.193 WER),
- de herwerkte regels van kwijtschelding ten aanzien van enerzijds de (ex-)partner van de gefailleerde en anderzijds de kosteloze persoonlijke zekerheidssteller. Deze regels werden afgestemd op de regels met betrekking tot de gerechtelijke reorganisatie (cf. supra).

Andere nieuwigheden

Boek XX bevat ook nog een Titel VII in verband met grensoverschrijdende insolventie. Naast een aantal IPR rechtelijke regels, bevat dit ook diverse bepalingen genomen in navolging van de in 2015 herziene Insolventieverordening. De Insolventieverordening werkt overigens ook door ten aanzien van diverse andere bepalingen uit

Boek XX. Zo wordt bijvoorbeeld de COMI-regel ('Center Of Main Interests') uit de Insolventieverordening ter afbakening van de rechtsmacht in Europese context, eveneens opgenomen in Boek XX ter afbakening van de interne, nationale bevoegdheid. Op grond van artikel XX.12 § 1, lid 1 WER is immers de insolventierechtbank gelegen in het rechtsgebied waarin op de dag dat de rechtbank wordt gevat, het centrum van de voornaamste belangen van de schuldenaar gelegen is, uitsluitend bevoegd om een insolventieprocedure te openen. De huidige regel m.b.t. de territoriale bevoegdheid van de rechtbank van koophandel bij faillissement en gerechtelijke reorganisatie vervat in artikel 631 Ger.W. wordt opgeheven.

Tot slot is er ook nog een Titel VII waarin de aansprakelijkheidsvorderingen jegens bestuurders die verband houden met insolventie worden gegroepeerd. Dit betreft vooreerst een herwerkte herneming van de twee bijzondere aansprakelijkheidsgronden die thans in het Wetboek van Vennootschappen zijn vervat (aansprakelijkheid voor de kennelijk grove fout die heeft bijgedragen tot het faillissement en aansprakelijkheid voor sociale bijdragen indien betrokken bij eerdere insolventieprocedures met onbetaalde sociale bijdragen). Daarnaast wordt ook een nieuwe bijzondere aansprakelijkheidsgrond ingevoerd voor (feitelijke) bestuurders die een kennelijk verlieslatende onderneming hebben voortgezet. Dit betreft een collectieve vordering die enkel door de curator kan worden ingesteld ten belope van het tekort aan actief om de schulden van de onderneming te delgen.

Conclusie

Boek XX voert een aantal belangrijke en welgekomen wijzigingen door aan het insolventierecht ten opzichte van de Faill.W. en de WCO, doch van een echte aardverschuiving is geen sprake.

De belangrijkste wijziging betreft zonder meer de uitbreiding van het toepassingsgebied. De andere wijzigingen betreffen voornamelijk punctuele wijzigingen gestuurd vanuit de praktijk. Zoals bij vele wetswijzigingen, is ook deze wijziging niet gevrijwaard gebleven van het ontstaan van nieuwe knelpunten. Een reparatiewet lijkt zich dan ook op te dringen teneinde te remediëren aan diverse onvolkomenheden die blijken uit een grondigere studie van Boek XX (wat buiten het opzet van deze bijdrage valt). Eveneens zullen diverse zaken nog verder dienen te worden uitgewerkt bij KB, bv. wat betreft de toepassing van sommige regels op de vrije beroepers. De balans van de wetswijziging is echter positief en opent de weg naar een verder gemoderniseerd insolventierecht.

Rubben LINDEMANS
Racine Advocaten

Recyclagemiddagen & opleidingen / Culturele activiteiten

Permanente Vorming

De permanente vormingen van het VPG gaan telkens door op dinsdag van 12u tot +/- 14u in de lokalen van het Ministerie van Justitie, Waterloolaan 115, 1000 Brussel.

Er wordt bij aankomst een drankje en broodjes voorzien.

Per opleiding worden 2 juridische punten toegekend.

- Stagiair-leden betalen 15 EUR
- Leden 25 EUR
- Niet-leden 50 EUR

Daarnaast bieden wij een abonnementsformule aan: alle permanente vormingen aan 250 EUR voor individuele leden en 500 EUR voor niet-leden en/of kantoren.

Het abonnement van een kantoor kan door meerdere personen binnen eenzelfde advocatenkantoor worden gebruikt.

Een abonnement voor niet-leden kan eveneens worden gebruikt door leden.

Een abonnement voor leden kan tenslotte ook gebruikt worden door stagiairs-leden.

Meer informatie over de inschrijvingsmodaliteiten en abonnementsformules op onze website:
www.vlaamspleitgenootschap.be

Programma

Dinsdag 06/03/2018
Permanente Vorming 9
Mededingingsrecht: overzicht van rechtspraak van de Belgische mededingingsautoriteit in 2017
Mr. Melissa Van Schoorisse

Dinsdag 17/04/2018
Permanente Vorming 10
Insolventierecht
Mr. Roel Fransis

Dinsdag 22/05/2018
Permanente Vorming 11
Het nieuwe vennootschapsrecht
Mr. Alain François

VPG Studiedag

Vrijdag 18/05/2018
ING auditorium,
Marnixlaan 24
te Brussel

Thema:
Vennootschapsrecht
(zie ook pagina 2)

Culturele en Bourgondische activiteiten

13/04/2018
Dansvoorstelling 'Achterland'
van Anne Teresa de Keersmaecker/Rosas
Kaaithheater
20u30

'Achterland' werd voor het eerst opgevoerd in 1990. Voor deze voorstelling schreef de choreografe voor het eerst specifiek dansmateriaal voor mannen. Met muziek van Györgi Ligeti en Eugène Isajes werd 'Achterland' een schamiervoorstelling in Anne Teresa de Keersmaeckers oeuvre.

Foto © Herman Sorgeloos

Jaarlijkse pleitwedstrijd van het VPG

27/02/2018 om 18u00
Justitiepaleis

Het kruim van de advocaat-stagiairs zal vurig strijden om de Prijs der Oud-Staffhouders.

Na afloop van de pleidooien kan er gezellig worden nagekaart met een drankje.

Van vijftien naar vijf pro Deo-aanstellingen

Beste collega-stagiairs,

“High five!”

Onlangs werden jullie ingelicht dat stagiairs die vanaf 1 januari 2018 hun inschrijving op het tableau vragen nog slechts vijf effectieve pro Deo-aanstellingen moeten bewijzen.

De aanstellingen moeten wel gebeuren in verschillende materies, waarbij 'salduzzen' geen soelaas meer kan bieden. Let ook op het feit dat de aanwezigheid op de sectievergadering grotendeels verplicht blijft. Hier wordt later nog in detail over gecommuniceerd door onze Stafhouder.

Uiteraard kunnen stagiairs ook meer zaken behandelen en zij kunnen zich ook inschrijven in de gespecialiseerde afdelingen (zoals onder meer vreemdelingenrecht, strafrecht en familierecht).

Met de vermindering van vijftien naar vijf pro Deo-aanstellingen lijkt het ons dat de Raad van de Orde het debat omtrent de aanstellingen als stageverplichting op zeer handige wijze heeft aangepakt. Lange tijd werd immers gedebatteerd om deze verplichting voor stagiairs af te schaffen... Neem het van ons aan: de huidige stafhouder is geen fan van verplichtingen en heeft een gezonde kijk op de verwachtingen van een stagiair. Niettemin is de afschaffing van de verplichte aanstellingen voor stagiairs een gevoelig onderwerp. Zo

moest worden nagegaan of er wel genoeg competente en gemotiveerde advocaten ingeschreven zijn aan onze balie om de tweedelijnsbijstand te kunnen verzekeren, indien stagiairs geen of minder pro Deo's zouden aannemen.

Anderzijds zou de afschaffing van de verplichte aanstellingen een ware traditiebreuk betekenen voor de Brusselse balie. Er bestaat namelijk tot op vandaag de consensus dat de verplichte pro Deo-zaken ook een maatschappelijke invulling geven aan de baliestage. Niet enkel de leden van de Raad van de Orde zijn hiermee akkoord, maar men kon dit ook afleiden uit de recente enquête omtrent de stageverplichtingen die werd gevoerd bij de stagiairs zelf, ook al kan men zich

vragen stellen bij de representativiteit van deze enquête, gezien deze lang niet door alle stagiairs werd ingevuld. Maar wie gehoord wil worden, moet eerst een stem hebben...

Aan het Poelaertplein zeggen wij daarom alvast: bedankt voor het woord!

Tot binnenkort op:

- de JABkes-Tentoonstelling: Christo & Jeanne-Claude Urban Projects op 21 februari 2018,
- de VPG Pleitwedstrijd op 27 februari 2018,
- onze volgende Afterwork, waarvan binnenkort bericht op de website!

Kasia Fransen
Voorzitter JABkes 2017-2018
info@jabkes.be

Clément Claesens
Vertegenwoordiger van de Stagieurs 2017-2018
vertegenwoordiger@jabkes.be

Uit voorzorg...
nu denken aan later

De beste oplossing voor het Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ)